
staatsbosbeheer

staatsbosbeheer

Meinweg

relict van een bosheide

Freek van Westreenen

bosontwikkeling

- Bos
- Bosweide

- Bosheide
- Heide

- Heidebos

prehistorie

moderne tijd

staatsbosbeheer

wat is bos ?

bos verandert voortdurend en de voorstelling
is tijdgebonden

- verlaten, onontgonnen land, met voornamelijk struikgewas en kreupelhout
- begroeiing met hoog opgaande bomen

staatsbosbeheer

ancient woodland

has been wooded continuously since at least 1600 AD

before, woodland planting was uncommon and very little mapping of woodland

Peterken 1977

staatsbosbeheer

ancient woodland

niet relevant	oud-jong bos, boomsoort vegetatiestructuur
kenmerkend	continuïteit van de groeiplaats opbouw van de bodem holtpodzol indicatieve soorten

ancient > woodland, grassland, heathland, etc.

staatsbosbeheer

oud bos

staatsbosbeheer

jong oud bos

staatsbosbeheer

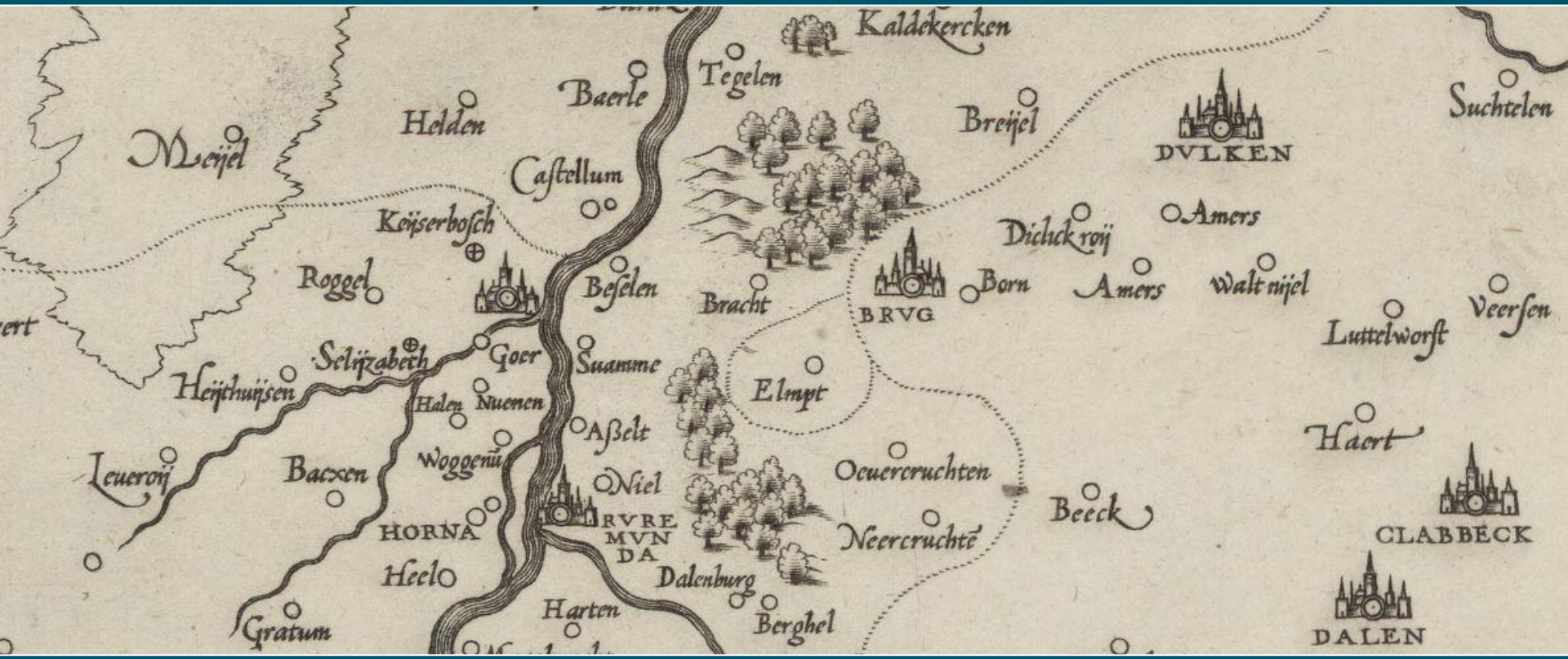

16e eeuw

staatsbosbeheer

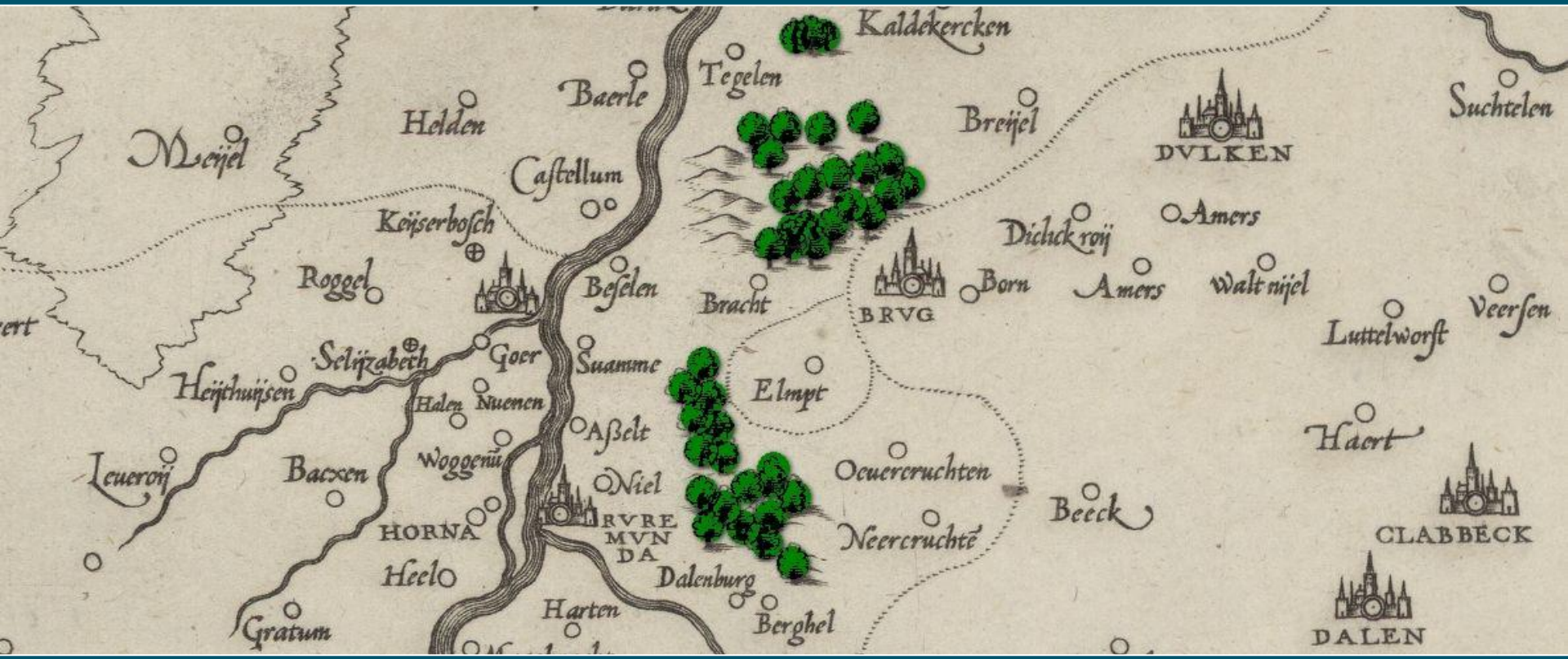

16e eeuw

staatsbosbeheer

Mayer 1904

Der Meinweg-Wald im Amte Wassenberg

Evertz 1956

Der Wegberger Wald in den letzten 4 Jahrhunderten

Krings 1976

Wertung und Umwertung von Allmenden im Rhein-Maas-Gebiet vom Spätmittelalter bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts

Venner 1985

De Meinweg, onderzoek naar rechten op gemene gronden in het voormalige Gelders-Gulikse grensgebied, circa 1400-1822

staatsbosbeheer

Meinweg

Meinweg of Meynweg = M<u>ee</u>nweg
gemene grond, gemeenschappelijk gebruikt

gereguleerd beheerd door een markgenootschap
voorgeschiedenis onbekend, 14e eeuw?

onder voogdij van de heer van Wassenberg
jacht-, bijen- en houtrecht, tevens houtgraaf

staatsbosbeheer

Meinweg

langdurig en zéér intensief gebruikt door inwoners van omliggende plaatsen

Wassenberg, Roermond, Melick, Herkenbosch, Arsbeck, Birgelen, Ophoven, Steinkirchen, Vlodrop, Karken, Herten, Maasniel, Over- en Nedercruchten

kappen en afsnijden van hout, maaien van heide, weiden van vee en steken van turf

niet vermeld > bomen, varkens, plaggen

staatsbosbeheer

reglementen

- na machtswisseling of ernstige schade
- (her)stellen van normen en waarden
- naar oude gewoonten
- weinig processen
- na 1600 toenemende beperkingen

staatsbosbeheer

reglementen Meinweg

- 14de eeuw ?
- 15de eeuw ongedateerd
- 16de eeuw 1557, 1570 machtswisseling
- 17de eeuw 1633 oorlogsschade 1632
- 18de eeuw 1707, 1717, 1732, 1762

staatsbosbeheer

circa 1500

toegestaan rymmelhoult (knuppels, stokken) en eyckenhoult (eikenhout, als brandhout) te hauwen en doven hoult (dood hout) te verzamelen

eycken heyster > heester, laagstammig
ook stammetje, dikke tak
toponiem Heistert

staatsbosbeheer

circa 1500

weirt saiche dat he up eynen stock (stobbe)
dry heyster (stammetjes) heve, dy am eyn stonden,
dat sall eyn heyster sijn, …

he maich ouch sneuwen (snoeien) van onden up
am den eycken heysteren also hoige as he mit
desellen van der erden reycken maich, …

art.10

staatsbosbeheer

Brachterwaldt Elmpterholtz Der Meinwech Dalenbroich 17de eeuw

staatsbosbeheer

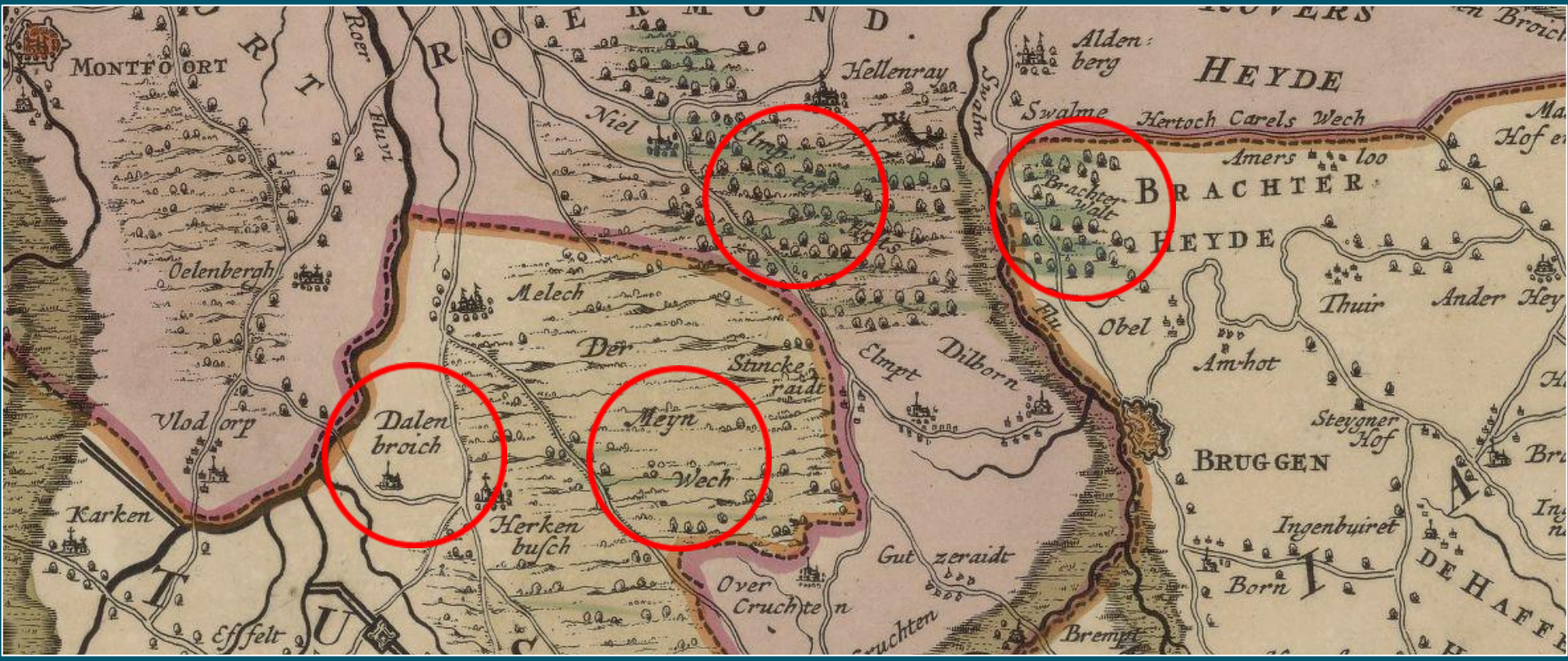

Dalenbroich Der Meyn Elmpt Wech Hol Brachter Walt 17de eeuw

1633

auff einem jederem stock oder strauch sollen nit mehr alss drey oder viehr heisteren (stammetjes) vermogh der alter waldtrollen gehawen werden, …

man sall auch kein holtz von den stocken abschlagen noch mit den wurdtzelen aussreissen sonderen alless oben den stock abhawen, …

art. 19-22

staatsbosbeheer

1633 struikgewas

eycken	*Quercus sp.*
weichholtz	*Betula sp. Rhamnus frangula Salix sp. Sorbus aucuparia*
wachelter	*Juniperus communis*
dorren	*Rubus sp.*
hulsen	*Ilex aquifolium*
bremme	*Cytisus scoparius*
lange heyde	*Calluna vulgaris*

staatsbosbeheer

1633 heide

die heydthawer (heidemaaiers) sollen kein streuch oder reiser oben zusahmen binden noch gebunden stehen lassen, …

auch sollen durch die heydthewer kein junge aussschlege (uitlopers) dess holtz abgehawen werden, …

staatsbosbeheer

18de eeuw

aanleg eikelkampen 1708 *, 1717-1719, 1732, 1762

* die van Roermond, gebruyckende den Meenwegh, moesten een halve morgen (0,15 ha) omspitten, voorzien van een gracht (greppel) en met eikels bezaaien

staatsbosbeheer

19de eeuw

1807 voorstel tot verdeling

afgewezen in 1810

1822 toebedeeld aan gemeenten

staatsbosbeheer

1842

staatsbosbeheer

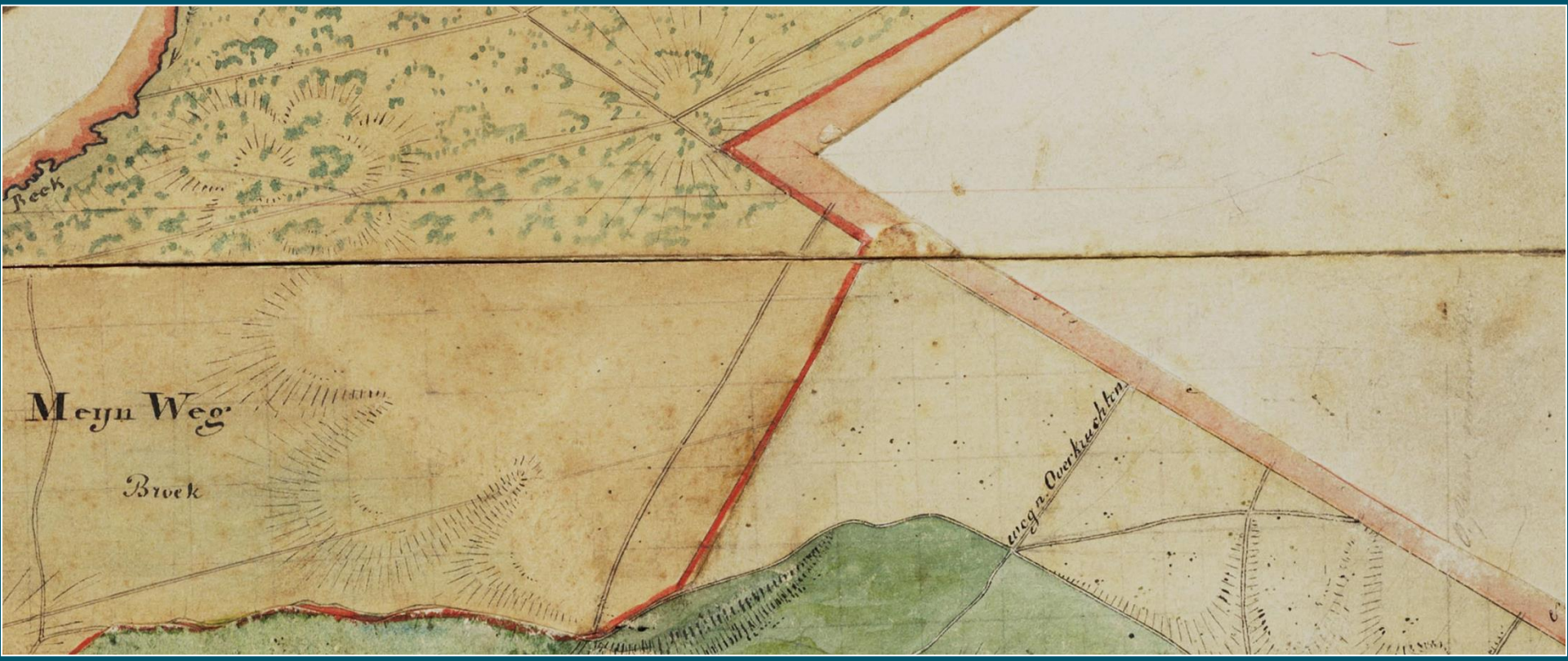

1842

staatsbosbeheer

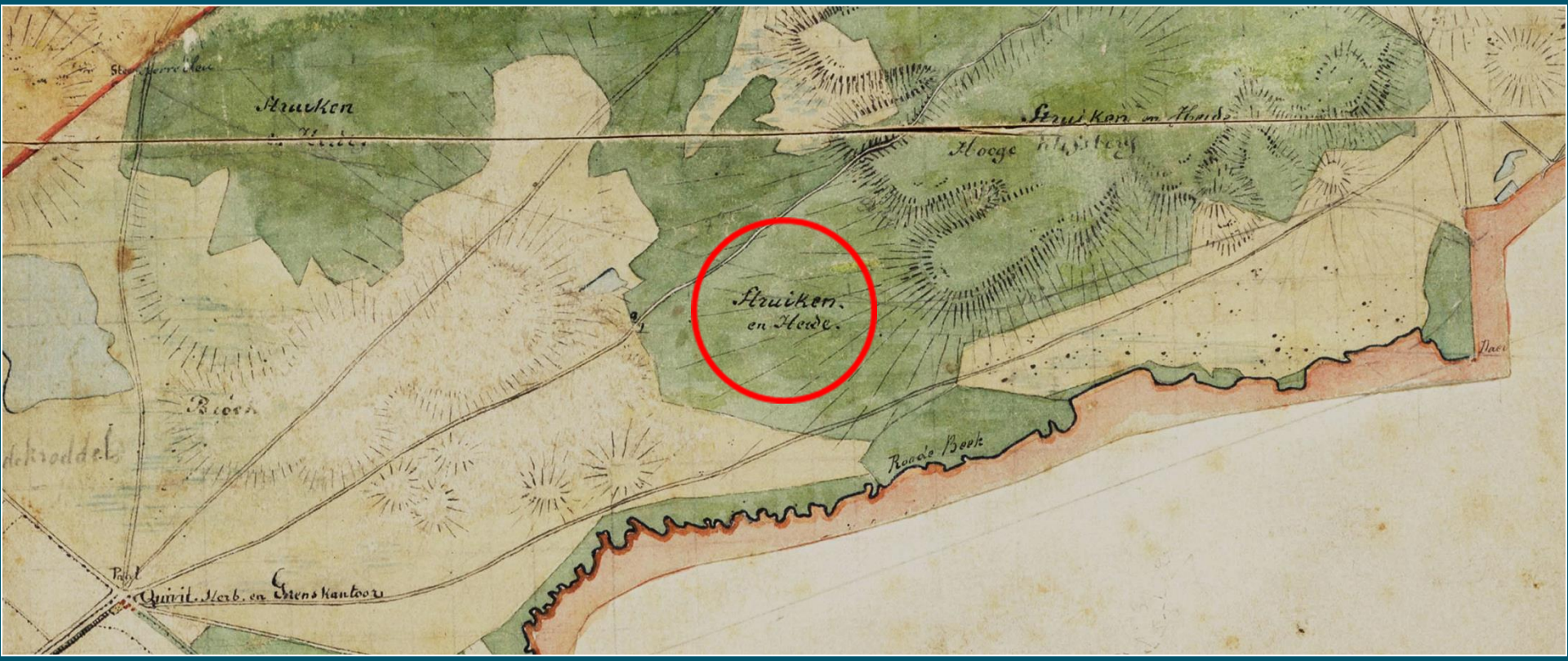

struiken en heide 1842

staatsbosbeheer

20ste eeuw

1930 gemeentelijke beplantingen

renteloos voorschot (regeling van 1907)

1947 staatsnatuurreservaat

Min.OKW - Staatsbosbeheer

onteigening enclaves 1963

1999 bosreservaat

Herkenbosser heide, Kombergen

staatsbosbeheer

staatsbosbeheer

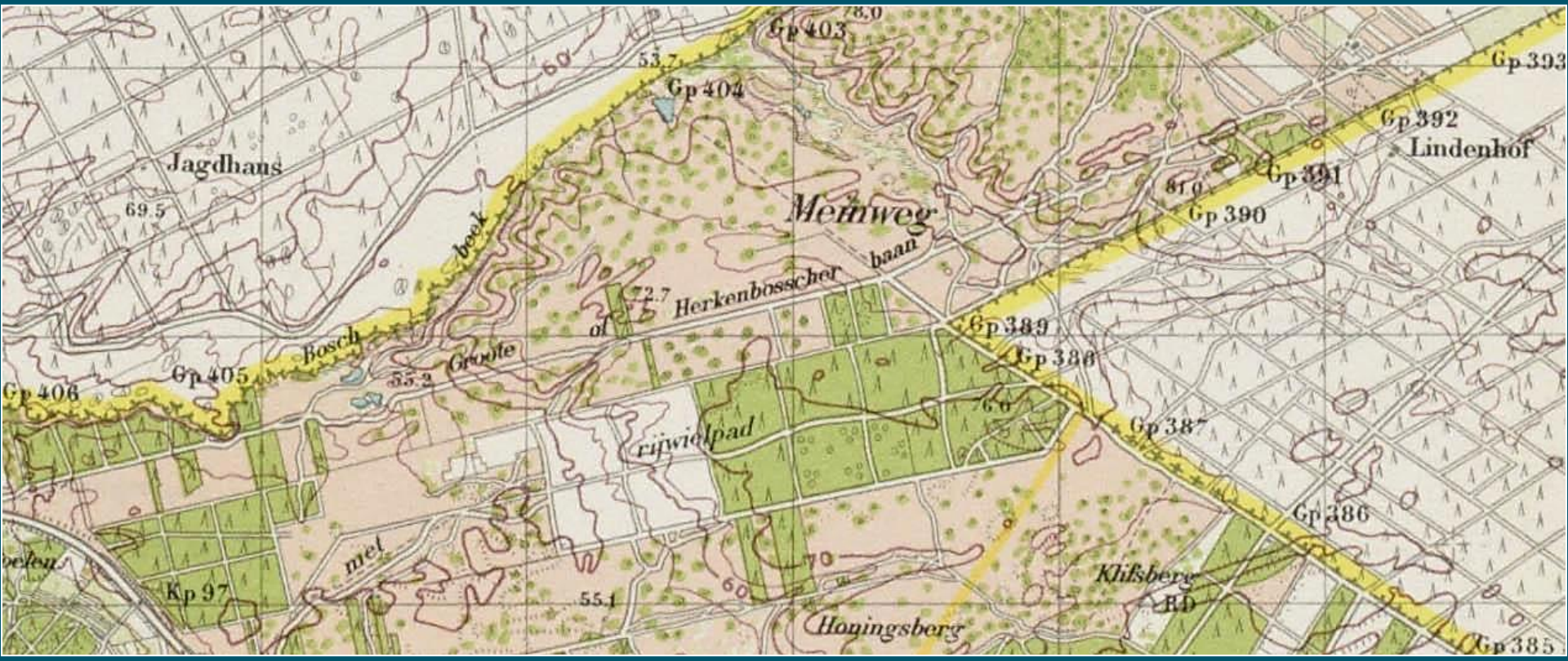

1940

staatsbosbeheer

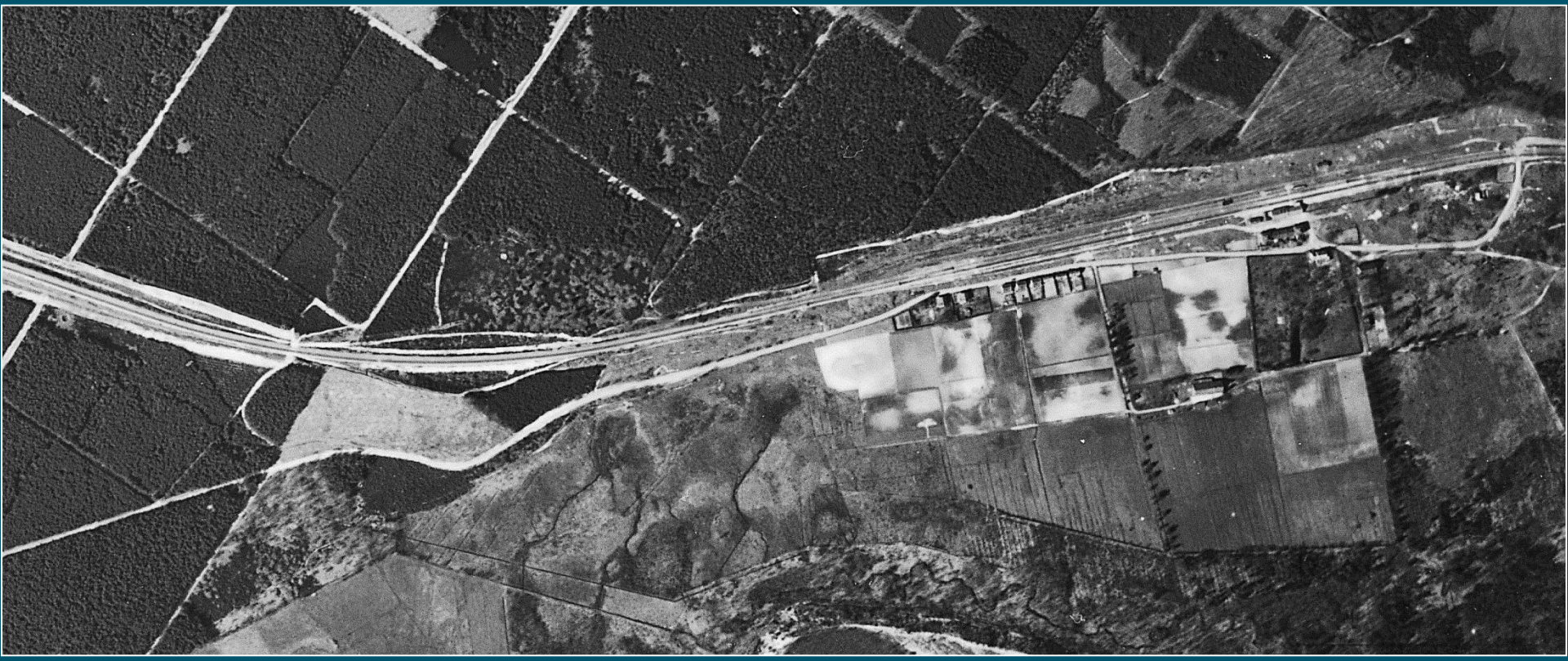

1948

staatsbosbeheer

1948

staatsbosbeheer

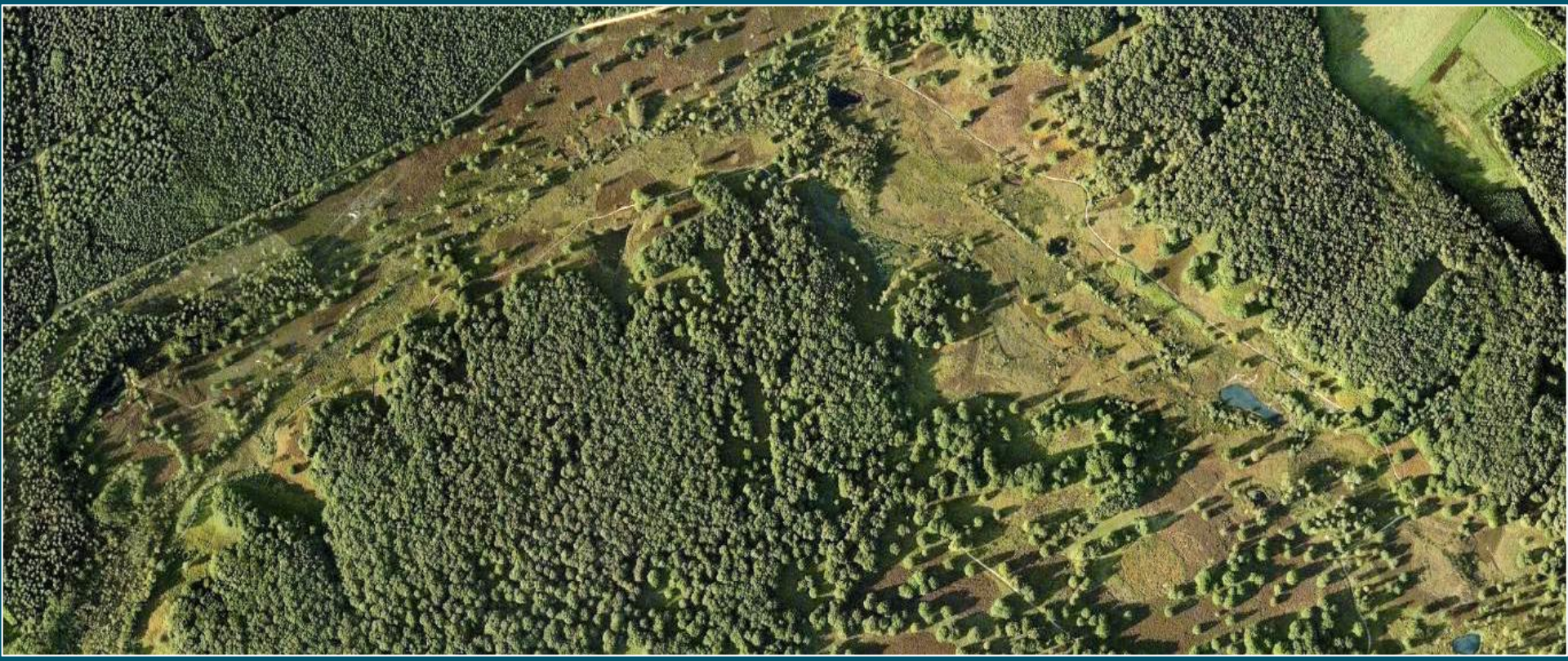

2013

staatsbosbeheer

staatsbosbeheer